

Eko pisanki

Jajko to symbol nowego życia, odrodzenia i przeciwdziałania złu. W starożytności jajko było symbolem kultu religijnego, uważano, że jest początkiem wszystkiego.

Tradycja święcenia jaj zrodziła się w średniowieczu w środowisku klasztornym. Natomiast w chrześcijańskiej symbolice jajko od początku było związane z Wielkanocą ponieważ nawiązywało do Zmartwychwstania Pańskiego. Tradycja malowania, zdobienia jaj jest bardzo stara. Na polskich wsiach malowanie pisanek dawniej było wyjątkowym rytuałem.

Nazwy malowanych jaj wielkanocnych pochodzą od sposobu, w jaki zostały wykonane: malowanki, rysowanki, kraszanki oraz pisanki. W pisankowych rysunkach można znaleźć motywy stałe w całym kraju, a także regionalne. Farbowanie jajek naturalnymi barwnikami wpisuje się w dawną tradycję wielkanocną, gdy nie było jeszcze gotowych ozdób do jajek. Niestety, dzisiaj tradycja malowania czy pisania jaj naturalnymi barwnikami na Wielkanoc zanika. Najczęściej kupuje się gotowe barwniki lub naklejki. Takie pisanki wykonane własnoręcznie jeszcze ekologicznymi sposobami to dopiero dzieła sztuki i eko pisanki. Kolorowe jajka można później ozdobić na wiele różnych sposobów: pomalować farbami, obkleić wólczką lub skorupkami itp. i podarować komuś jako wielkanocny prezent.

Naturalne barwniki do jajek zwykle nie są tak intensywne jak te chemiczne. Należy więc wybrać jasne jajka aby kolor był intensywniejszy. Jeśli zaplanujemy pisanie na jajkach woskiem musimy to zrobić przed barwieniem. Wzory na zabarwionych naturalnie pisankach można również uzyskać wyskrobując je na skorupce igłą. Aby utrwalić kolor do barwnika można dodać octu, soli, kwasu cytrynowego lub soku z cytryny. Następuje wtedy zmiana odczynu pH, a co za tym idzie – barwienie jest znacznie trwalsze i silniejsze. Barwa, którą uzyskamy na skorupce zależy też od czasu barwienia ponieważ – im dłużej jajka zanurzone są w barwniku, tym kolor będzie bardziej intensywny.

Najłatwiej włożyć zimne, ugotowane jajka do ugotowanych wcześniej barwników albo gotować jajka razem z barwiącymi elementami. Który sposób lepszy? Uważam, że gotowanie jaj razem z barwiącą substancją, bo uzyskamy bardziej intensywny kolor. Żeby barwa była głębsza, po pomalowaniu warto jajka natłuścić najlepiej odrobiną oliwy z oliwek.

Oto kilka sposobów na eko pisanki:

- Brązowe jasne pisanki uzyskamy gotując jajka w łupinach pomarańczowej cebuli.
- Ciemno brązowe pisanki będą kiedy ugotujemy jajka w wywarze z mieloną kawą naturalną.
- Czerwone pisanki skorupki uzyskamy z łupin czerwonej cebuli, suszonego kwiatu hibiskusa lub malwy.
- Różowe pisanki będą kiedy ugotujemy jajka z burakami ćwikłowymi.
- Aby uzyskać kolor pomarańczowy skorupki należy ugotować jajka w wywarze z tartej dyni albo drobno pokrojonej marchwi.
- Żółte pisanki uzyskamy gotując jajka z curry lub kurkumą.
- Piękną zieloną barwę skorupki uzyskamy gotując jaja w wywarze ze świeżej trawy, liści barwinka, szpinaku lub pokrzyw.

- Niebieskie pisanki będą kiedy ugotujemy jajka w wywarze z poszatowanej czerwonej kapusty. Na niebiesko barwią skorupki też owoce borówki amerykańskie.
- Pisanki złote też można zrobić , kiedy pomieszamy łupiny cebuli z kurkumą gotując wywar.

Warto wykorzystać ekologiczne barwniki, które będą piękne i nieszkodliwe dla zdrowia. Takie pisanki można oczywiście zjeść.

Mam nadzieję, że skorzystacie z naturalnych sposobów barwienia jaj. Będzie to z korzyścią dla nas i dla natury.

Życzę więc zdrowych i spokojnych Świąt Wielkiej Nocy.

Joanna Przeworska-Erazmus